

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

4. SKUPINA: 20. stoljeće

ŠKOLSKA GODINA: 2014. / 2015.

Petak, 6. ožujka 2015.

10:00 – 11:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI TESTA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispit upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk.g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

**I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan.
Zaokružite slovo ispred točnog odgovora.**

1. U kojim je područjima Hrvatske na početku 20. st. bila razvijena drvoprerađivačka industrija?

- A. u Gorskom kotaru i Slavoniji
- B. u Dalmaciji i Gorskom kotaru
- C. u Gorskom kotaru i Istri
- D. u Dalmaciji i Slavoniji

1	
---	--

2. Tko je bio mađarski premijer nakon Prvog svjetskog rata do uspostave Mađarske Sovjetske Republike?

- A. Ferencz Kossuth
- B. Béla Kun
- C. Mihály Károlyi
- D. Miklós Horthy

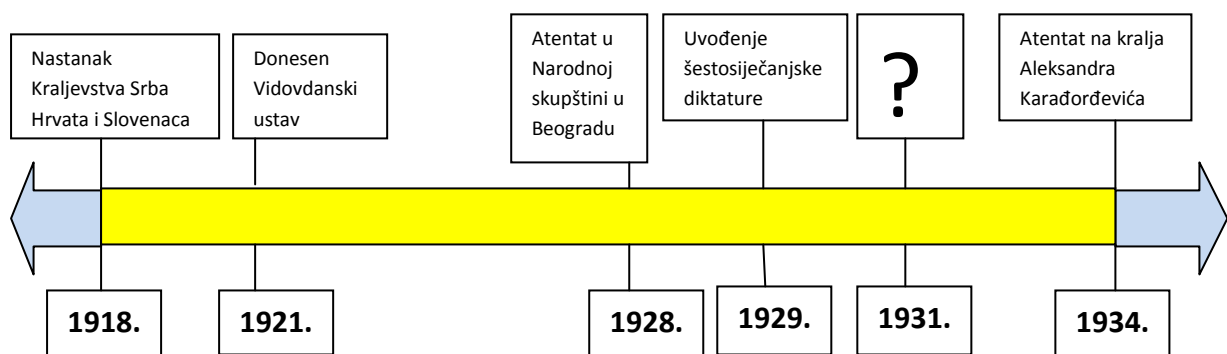
1	
---	--

3. Koje je godine osnovana prva radiopostaja u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca?

- A. 1925. godine
- B. 1926. godine
- C. 1927. godine
- D. 1928. Godine

1	
---	--

4. Koji događaj iz povijesti Kraljevine Jugoslavije nedostaje na mjestu upitnika na prikazanom slikovnom prilogu?

- A. Lički ili Velebitski ustanak
- B. Donošenje Oktroiranog ustava
- C. Donošenje Zagrebačkih punktacija
- D. Atentat na Milu Budaka

1	
---	--

5. Koja je država vojno pomagala republikance u španjolskom građanskom ratu?

- A. Savez Sovjetskih Socijalističkih Republika
- B. Velika Britanija
- C. Francuska
- D. Italija

1	
---	--

6. Koje je godine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj tri puta zasjedao Hrvatski sabor?

- A. 1941. godine
- B. 1942. godine
- C. 1943. godine
- D. 1944. godine

1	
---	--

7. Kada je Njemačka donijela odluku o „konačnom rješenju židovskog pitanja“?

- A. Donošenjem Nürnberških zakona 1935. godine
- B. Nakon „kristalne noći“ 1938. godine
- C. Na konferenciji u Wannseeu početkom 1942. godine
- D. Nakon ustanka Židova u Varšavskom getu 1943. godine

1	
---	--

8. Uz koju se istaknutu ličnost Hrvatske seljačke stranke vezuje pokretanje časopisa „Slobodni dom“?

- A. Vladka Mačeka
- B. Mihovila Pavlek-Miškina
- C. Božidara Magovaca
- D. Jurja Krnjevića

1	
---	--

9. Na kojoj je savezničkoj konferenciji donesena odluka o podjeli Njemačke na četiri okupacijske zone?

- A. U Casablanci
- B. U Washingtonu
- C. U Teheranu
- D. U Jalti

1	
---	--

II. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Tri od ponuđenih šest pojmova nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne pripisuju.

10. Pridružite osobama njihovu djelatnost.

- 1. _____ Alfred Wegener
- 2. _____ Edith Piaf
- 3. _____ Paavo Nurmi

- A. glazba
- B. povijest
- C. geologija
- D. sport
- E. kemija
- F. književnost

3	
---	--

11. Povežite atentatore sa osobom na koju su izvršili atentat.

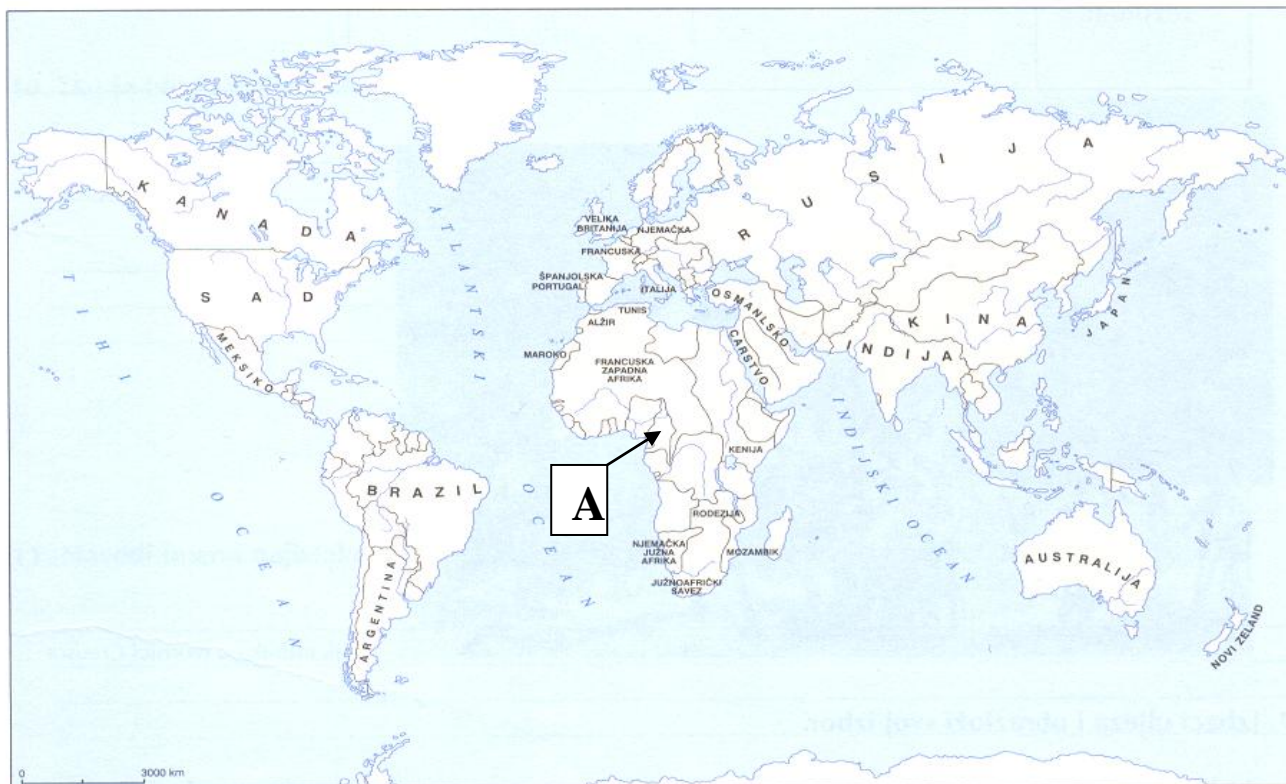
- 1. _____ Stjepan Dojčić
- 2. _____ Luka Jukić
- 3. _____ Bogdan Žerajić

- A. poglavar Bosne i Hercegovine
Marijan Varešanin
- B. austrijski prijestolonasljednik Franjo
Ferdinand
- C. ban Nikola Tomašić
- D. ban Slavko Cuvaj
- E. ban Ivan Skerlec
- F. kralj Aleksandar Karađorđević

3	
---	--

III. U sljedećim zadatcima odgovorite na pitanja tako da na praznu crtu upišete odgovarajuću riječ ili broj.

12. Kako se naziva područje, označeno slovom A na prikazanom zemljovidu, koje je na početku 20. st. bilo njemački kolonijalni posjed?

1

13. Kako se zvao hrvatski političar iz Istre, predsjednik Hrvatske zajednice 1919. godine, prikazan na slikovnom prilogu?

1

14. Tko je bio predsjednik Kine u vrijeme japanskog osvajanja Mandžurije?

1	
---	--

(ime i prezime)

15. Koje je godine nastao savez Osovina Berlin-Rim-Tokio?

1	
---	--

16. Koji je britanski premijer između dva svjetska rata vodio tzv. *politiku popuštanja*?

1	
---	--

17. Koji je *armijski general* dobio mandat za sastav vlade nakon državnog udara koji se spominje u navedenom izvoru?

1	
---	--

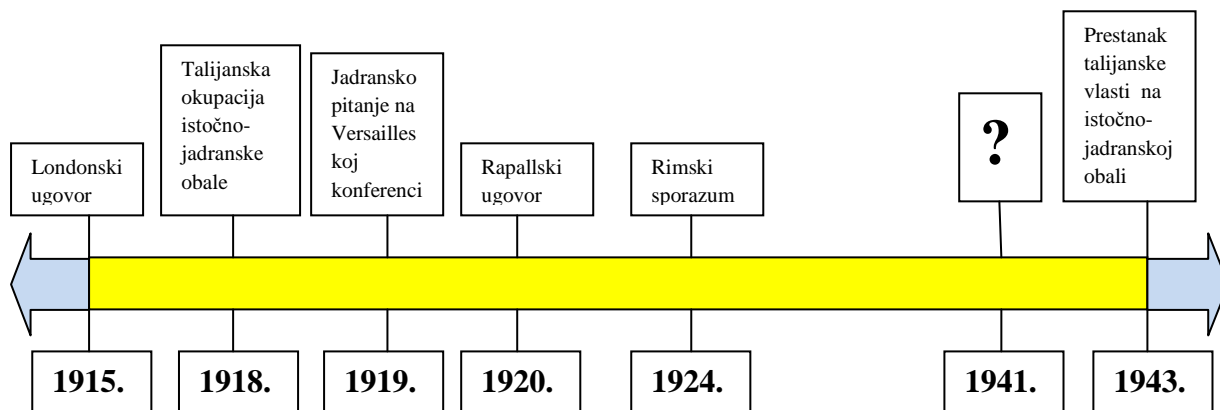
(ime i prezime)

18. Iz kojega je dokumenta prikazani povijesni izvor?

„ (...) Čl. 6. One se nadaju da će se nakon konačnog uništenja nacističke tiranije, uspostaviti mir, koji će omogućiti svim narodima da žive u sigurnosti u svojim granicama, i osigurati svim ljudima u svim zemljama da mogu živjeti oslobođeni straha i bijede. (...)“

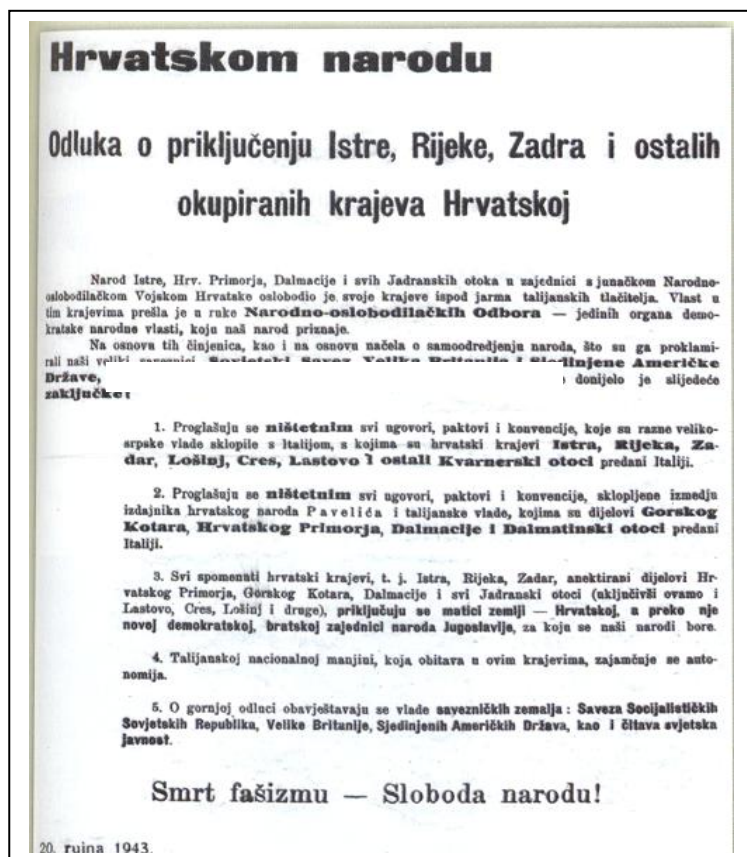
1	
---	--

19. Koji ugovor iz povijesti talijanske vlasti na istočnoj jadranskoj obali nedostaje na mjestu upitnika na slikovnom prikazu?

1	
---	--

20. Navedite puni naziv političkog i predstavničkog tijela koje je donijelo odluku navedenu na prikazanom slikovnom prilogu.

1	
---	--

IV. U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene činjenice, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 4. najmlađi.

21. Kronološki poredajte žrtve velikosrpskog režima u Hrvatskoj u Kraljevini Jugoslaviji.

- A. _____ Senjske žrtve
- B. _____ Petoprosinačke žrtve
- C. _____ Sibinjske žrtve
- D. _____ Ubojstvo Josipa Predavca

2	
---	--

22. Kronološki poredajte navedene događaje iz antifašističkog pokreta Hrvatske.

- A. _____ Osnovan Glavni štab narodnooslobodilačkih partizanskih odreda Hrvatske
- B. _____ Proglašena Federalna Država Hrvatska
- C. _____ Osnovana prva mornarička postrojba u Podgori kod Makarske
- D. _____ Završena bitka na Neretvi

2	
---	--

23. Kronološki poredajte navedene događaje iz Drugog svjetskog rata.

- A. _____ Ustanak Domovinske vojske u Varšavi
- B. _____ Iskrcavanje saveznika u Normandiji
- C. _____ Bitka kod Kurska
- D. _____ Pobjednički ulazak Francuza u Pariz

2	
---	--

24. Koji niz određuje točan kronološki slijed njemačkog osvajanja tijekom Drugog svjetskog rata?

- A. Danska → Poljska → Luksemburg → Francuska
- B. Luksemburg → Poljska → Danska → Francuska
- C. Poljska → Danska → Luksemburg → Francuska
- D. Francuska → Poljska → Danska → Luksemburg

1	
---	--

25. Koji niz određuje točan kronološki slijed nastanka navedenih država u 20. st.?

1	
---	--

- A. Albanija → Weimarska Republika → Republika Turska → Vatikan
- B. Weimarska Republika → Albanija → Vatikan → Republika Turska
- C. Vatikan → Albanija → Republika Turska → Weimarska Republika
- D. Republika Turska → Albanija → Vatikan → Weimarska Republika

V. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć izvornog povijesnog teksta.

26. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

„Popnite se na brdo Niitaka. Čim je zapovjednik japanske eskadrile Nagumo primio tu poruku, naredio je da se obave posljednje pripreme za napad na američko sidrište ..., na Oahu u havajskom otočju. Prema prethodnom dogovoru, tajanstvene riječi iz Tokija značile su da u nedjelju... ujutro u 7,50 treba zrakoplovima sa šest nosača bombardirati američke ratne brodove u toj havajskoj luci. Točno u dogovoreno vrijeme valovi japanskih bombardera zasuli su bombama nepokretnu američku flotu u sidrištima. Već poslije dva napada cijela luka bila je u plamenu. Veliki čelični divovi, potreseni tonama eksploziva pretvorili su se u krš obavijen dimom požara i potmulih detonacija.“

A. O kojem je američkom sidrištu riječ u prikazanom povijesnom izvoru?

1	
---	--

_____.

B. Kojeg se datuma dogodio navedeni događaj u prikazanom povijesnom izvoru?

1	
---	--

_____ (dan, mjesec, godina).

C. Kako se zvao vrhovni zapovjednik američkih vojnih snaga navedenih u prikazanom povijesnom izvoru?

1	
---	--

_____ (ime i prezime).

27. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

„(...) Tek što se formirala povorka i krenula u sjajnom redu automobila k ratnom spomeniku Poilu d'Orient desio se odvratni zločin, (...). Povorka je kretala brzinom od kojih osam kilometara na sat. Odjednom je na Trgu Burze jedan krupan čovjek, otprilike od 40 godina u osrednjem odijelu, skočio sa pločnika i potrčao prema kraljevskom automobilu koji se mogao lako poznati po kraljevskoj zastavici. Francuski pukovnik Biolet koji je jahao pored mjesta šoferova kraj automobila, primijetio je čovjeka, gdje trči spram automobilu... Ma kako brza bila njegova kretnja, nije mu uspjelo da spriječi nesreću, jer je atentator već bio na samoj papuci automobila i odanle ispalio hite u Njegovo Veličanstvo(...), ministra(...) i generala Georgesu. Pukovnik je dotle udarcem sablje oborio atentatora, kojega je šofer pograbbio za gušu. (...) Njegovo Veličanstvo je izdahnulo u 16.10 sati po francuskom vremenu. Sat i pol kasnije podlegao je ranama i (...) ministar...”

A. U kojem se gradu dogodio zločin prikazan u navedenom povijesnom izvoru?

1	
---	--

B. Tko je atentator koji se spominje u navedenom povijesnom izvoru?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

C. Kako se zvao ministar koji je podlegao ranama naveden u povijesnom izvoru?

1	
---	--

_____ (ime i prezime)

28. Pozorno pročitajte prikazani povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

„ (...) Padalo je veče... kada su se delegati ... počeli okupljati u Domu kulture...Odjednom u dvorani je prestao žamor- ušao je drug Tito u pratnji članova Vrhovnog štaba i Centralnog komiteta Partije...u dvorani je vladala svečana atmosfera. Čitala se Deklaracija u kojoj se odlučuje... da se uspostavi Nacionalni komitet oslobođenja Jugoslavije..., da se vladi u izbjeglištvu oduzimaju sva prava zakonite vlade, da se Jugoslavija izgradi na demokratskom federalnom principu... Naročito je burnim pljeskom popraćena odluka o oduzimanju prava zakonite vlade takozvanoj jugoslavenskoj vladi u inozemstvu i o zabrani povratka u zemlju Petru Karađorđeviću...“

A. U koje su mjesto došli delegati koji se spominju u prikazanom povijesnom izvoru?

1	
---	--

B. Kako se punim nazivom zvalo vrhovno političko i predstavničko tijelo koje je donijelo odluke navedene u prikazanom povijesnom izvoru?

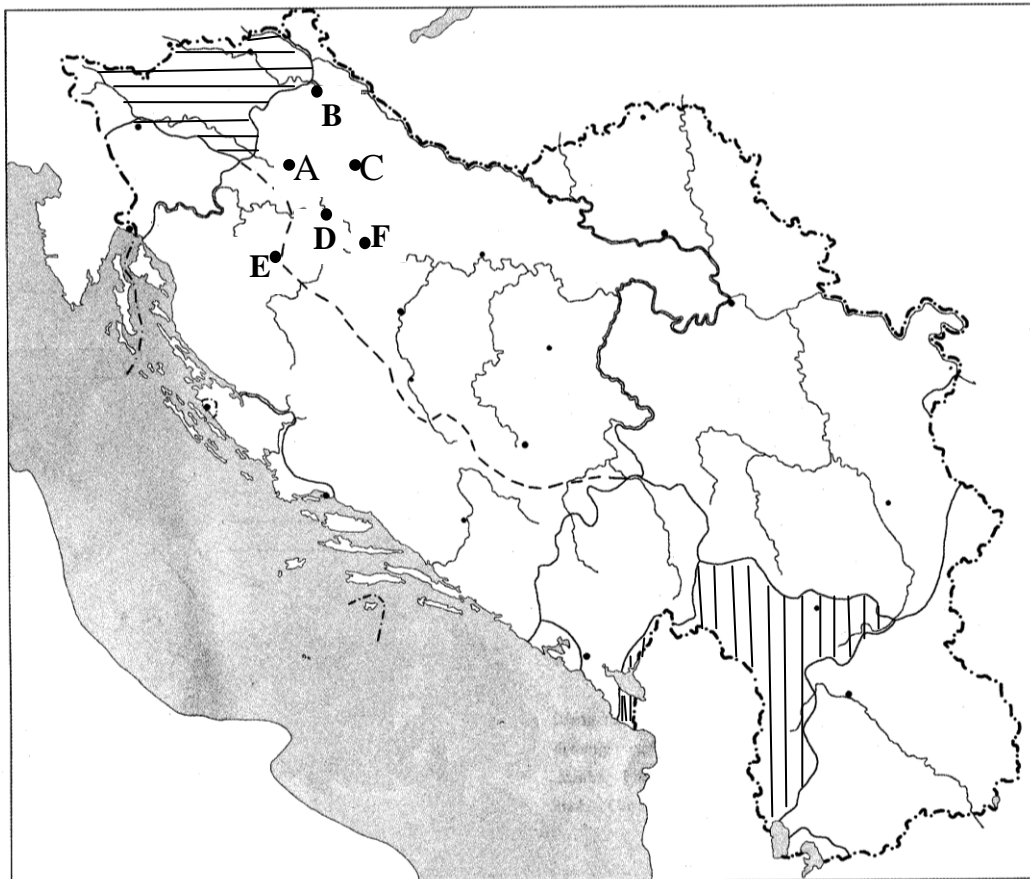
1	
---	--

C. Koje je ovlasti dobio Nacionalni komitet oslobođenja Jugoslavije naveden u povijesnom izvoru?

1	
---	--

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć slijepe karte.

29. Pozorno proučite slijepu kartu vezanu za podjelu Jugoslavije 1941. godine i odgovorite na postavljena pitanja.

A. Kojim je slovom na slijepoj karti označen grad u blizini kojeg je 1941. godine osnovan prvi partizanski odred u Hrvatskoj?

1	
---	--

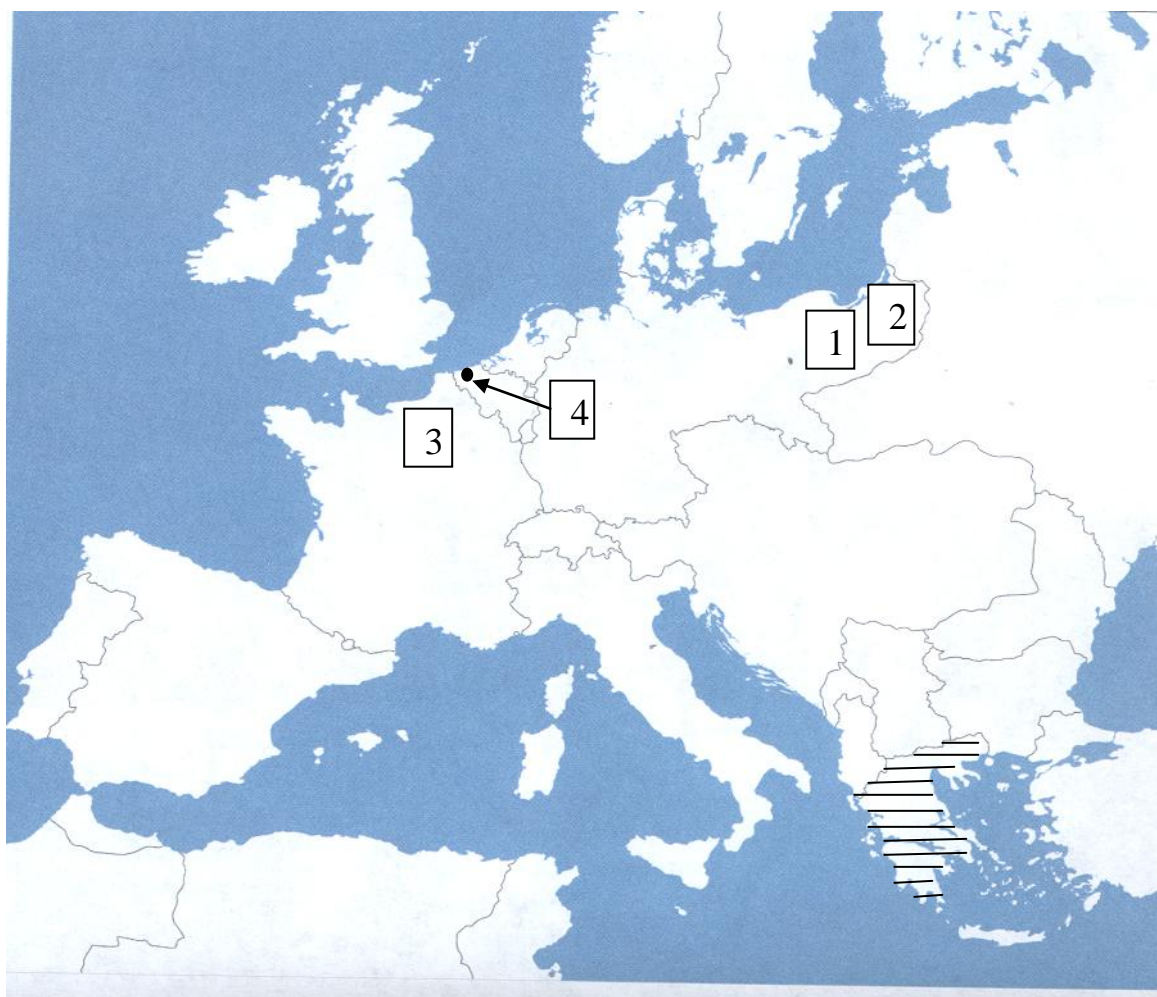
B. Koja je država anektirala teritorij označen vodoravnim crtama na slijepoj karti?

1	
---	--

C. Kojoj je državi priključeno područje označeno okomitim crtama na slijepoj karti?

1	
---	--

30. Pozorno proučite slijepu kartu Europe vezanu uz Prvi svjetski rat i odgovorite na postavljena pitanja.

A. Kako se zvao general koji je zaustavio Ruse u bitci označenoj brojem 1 na slijepoj karti?

1	
---	--

B. Kako se zove grad označen brojem 4 na slijepoj karti kod kojeg su Nijemci prvi put upotrijebili otrovni plin?

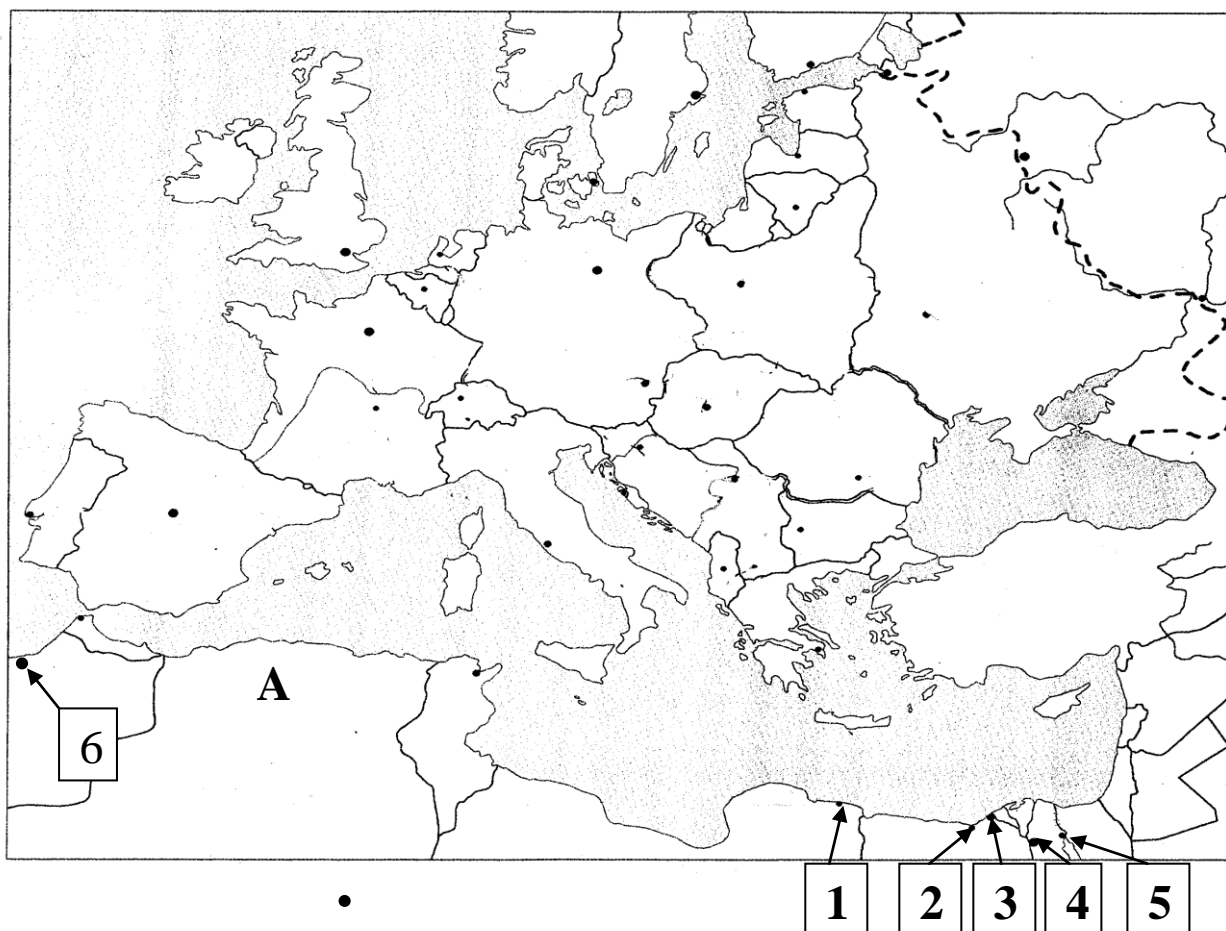
1	
---	--

C. Na stranu kojeg je vojnog saveza pristupila država označena vodoravnim crtama na slijepoj karti?

_____.

1	
---	--

31. Pozorno proučite slijepu kartu vezanu za Europu i sjevernu Afriku u Drugom svjetskom ratu i odgovorite na postavljena pitanja.

A. Kako se zvao zapovjednik angloameričkih jedinica koje su se iskrcale krajem 1942. godine na područje označeno slovom A na slijepoj karti?

1	
---	--

B. Kojim je brojem na slijepoj karti označeno mjesto kod kojeg se sredinom 1942.g dogodila bitka prekretnica u ratovanju u sjevernoj Africi?

1	
---	--

C. Kako se zove mjesto, označeno brojem 6 na slijepoj karti, u kojem je početkom 1943. godine odlučeno da se pokrene iskrcavanje saveznika na Siciliju?

1	
---	--